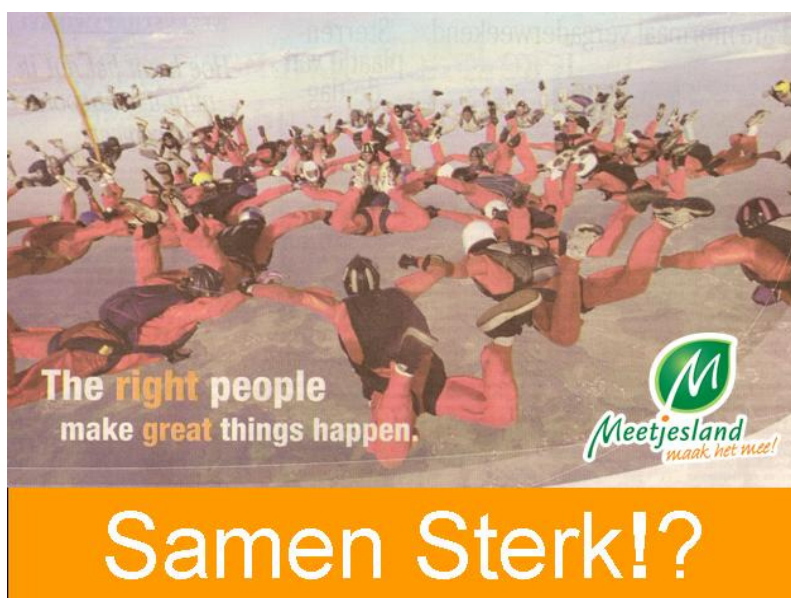

'Samen sterk'
Werkgroep intergemeentelijke samenwerking

Rapport november 2009

Inhoud:

Samenvatting en beknopt overzicht

1. Aanleiding van het traject
2. Onderzoek Prof Heene
3. Vervolgwerkgroep Samen Sterk?!
4. Actiepunten en voorstellen
 - I. Intergemeentelijke samenwerking
 - II De regionale organisaties
5. De verdere ontwikkeling van het Streekplatform + Meetjesland

Samenstelling werkgroep:

Filip Gijssels (voorzitter), Aimé Heene (Universiteit Gent), Luc Jolie (Aalter), Freddy Berin (Streekplatform+), Peter Haenbalcke (Streekplatform+), Mark De Jaeger (Zomergem), Etienne Verstraete (Lovendegem), Patrick Hoste (Aalter), Philippe De Coninck (Assende), Eric De Wispelaere (Evergem), Koen Loete (Eeklo), Fredy Tanghe (Knesselare), Chris De Wispelaere (Lovendegem), Johan De Roo (Maldegem), Roger Boone / Johan Connélis (Nevele), An Coopman (Waarschoot), Annick Willems (St Laureins), Jo De Coninck (Zomergem)

SAMENVATTINGen BEKNOPT OVERZICHT

Conclusie en cruciale vragen:

1° Is er voldoende wil om de streekwerking verder uit te bouwen en te versterken?

Aandachtspunten

PRO

- traditie streekoverleg
- herkenbaarheid voor buitenwereld
- schaalvoordelen
- tussenniveau (vrijwillig / bottom up)
(alternatief voor mogelijke fusie)

CONTRA

- bijkomende structuur
- financiële last
- gemeentelijke autonomie?
- concrete meerwaarde?

Dubbel spoor: intercommunaal en regionale organisaties

2° Indien er voldoende wil aanwezig is voor een streekwerking, rijst de vraag over welk gebied het dan best kan gaan?

- Meetjesland (inclusief Zelzate) = 13 gemeenten
- Meetjesland Leie en Schelde
- Andere omschrijving: ruimer? beperkter?

3° Bij voldoende wil tot samenwerking, binnen een duidelijk gebied, stelt zich de vraag hoe deze samenwerking best juridisch vorm wordt gegeven?

- 3.1. behoud en verder werken binnen bestaande VZW
- 3.2. nood aan omvorming en oprichting van nieuwe structuur

PRO VZW

- eenvoud (bestaat reeds)
- betrokkenheid regionale organisaties
- vrijblijvend
- contra: rechtsonzekerheid

PRO DIENSTVERLENENDE VERENIGING

- bestuurskracht en besluitvaardig
- intercommunaal
- legitimiteit
- rechtszekerheid

Zo ja, onmiddellijk of geleidelijk?

- 3.3. nieuwe structuur: oprichting nieuwe dienstverlenende vereniging? Of integratie met een bestaande (intercommunale) vereniging?

Aandachtspunten

NIEUW

INTEGRATIE

- territoriale schaal op maat
- extra structuur (oprichting 1j studie)
- complexiteit (financieel, personeel, doel)
- financieel solide basis

4° Wat wordt het voorwerp van de streekwerking?

- behoud huidige statutaire opdracht
- terugplooiën op intergemeentelijke (samen)werking

5° Wat is de rol van de regionale organisaties in deze vernieuwde streekwerking?

- wil tot samenwerken, vereenvoudiging en herstructurering of eerder status quo?
- ingeval van bereidheid tot samenwerking: hoe?
 - dwingend, van boven af
 - van onder uit: hetzij vrijwillig, hetzij binnen doelstellingenkader (financieel en/of structureel – organisatorisch)

De timing van het vervolgtraject SAMEN STERK?! zou in grote lijnen als volgt lopen :

1° Fase 1/1/2010 – 31/12/2011 (alternatief 31/12/2013)

Verderzetting van de VZW Streekplatform +
 Verbetering en verfijning intergemeentelijke samenwerking via Streekplatform +
 Voortraject nieuwe organisatiestructuur
 Samenwerkingsvoorstellen en –modellen vanuit de regionale organisaties

2° Fase vanaf 1/1/2012 (alternatief 1/1/2014)

Nieuwe organisatiestructuur met een streekintercommunale en een koepel van de regionale organisaties
 (Nieuwe) opdracht en missie voor de streekintercommunale en de koepel
 Nieuwe naamgeving
 In werking 1/1/2012 of 1/1/2014

1/ Aanleiding van het traject:

Aan de basis van het traject “samen sterk” liggen volgende behoeften en doelstellingen:

1.1.- De behoefte tot een verbeterde organisatie en structuur voor de streekwerking en een optimalisatie van het landschap van regionale organisaties en actoren:

Vooraf de volgende problematieken verdienen bijzondere aandacht:

- De complexiteit, de veelheid aan structuren, het gebrek aan overzicht
- Een gebrek aan communicatie over meerwaarde die de organisaties voor de gemeenten en voor de streek realiseren, het gebrek aan terugkoppeling door de vertegenwoordigers van de gemeenten in de organisaties en de mogelijkheden om de communicatie beter te stroomlijnen (onderling tussen de organisaties – tussen de organisaties en de lokale besturen);
- Het feit dat gemeenten te pas en te onpas worden gesolliciteerd om de regionale organisaties financieel te ondersteunen;
- De vergaderlast voor lokale mandatarissen (overbevraging);
- De onderlinge afstemming en afspraken tussen structuren (wie doet wat?);
- Het identificeren van mogelijkheden om tijd en kosten te besparen door middelen (zowel materiaal als mensen) alsook bepaalde functies (boekhouding, administratie, sociaal secretariaat, ...). te delen
- De mogelijkheden identificeren van schaalvergroting. Deze schaalvergroting geeft ook meer basis voor grotere projecten (bv. cofinancieringsmogelijkheden binnen Interreg).

1.2. - De wens van de gemeenten om beter en nauwer samen te werken:

Via de commissie gemeenten werd de vraag gesteld aan het Streekplatform+ om na te gaan of de regionale samenwerking efficiënter kan worden georganiseerd. Daarop verzocht het Streekplatform+ een onafhankelijk deskundige (prof. Aimé Heene) om de reflectie hierover te begeleiden.

De historiek van de regionale samenwerking is de historiek van een “snelgroeiend bedrijf”: het aantal structuren ging op 13 jaar tijd van 6 naar 29, het aantal personeelsleden (in totaal **172 mensen** of 152 voltijdse equivalenten) verdrievoudigde. **De vraag naar consolidatie en een toekomstbeeld is evident.**

2/ Onderzoek Prof. Heene – 2008:

Uit het onderzoek dat in de loop van 2008 werd gevoerd blijken onder meer de volgende conclusies

2.1. Er kunnen een aantal **verbeterpunten** inzake regionale organisaties en een verbeterde samenwerking tussen deze worden gefomuleerd:

- het verhogen van de transparantie :waar men nu een gefragmenteerd landschap ziet, kan het concept 'virtueel huis van de streek' mensen helpen om door de bomen terug het bos te zien.
- het verbeteren van de samenwerking tussen de regionale organisaties: verder verdiepen van het coördinatorenoverleg, poolen van middelen waar mogelijk;
- het verbeteren van de communicatie lokaal-regionaal: samenwerkingsovereenkomsten (facultatief), betere terugkoppeling, ...

Aan het einde van dit rapport worden nog eens de voornaamste gegevens uit het onderzoek Heene weergegeven¹:

- budget van de regionale organisaties die in het onderzoek werden betrokken
- personeelsbezetting van deze regionale organisaties
- aanbevelingen voor een verbeterde samenwerking

2.2. Een groeiend inzicht dat er nog tal van domeinen en kansen zijn waar **intergemeentelijke samenwerking** besparend kan zijn (schaaleffecten) en/of kan leiden tot meer competentie op het lokale niveau

3/ Vervolgwerkgroep 'Samen Sterk' (2009):

De werkgroep heeft verder uitwerking gegeven aan de voorlopige conclusies (november 2008) van het proces 'Samen Sterk?!' en meer in het bijzonder in een eerste fase gewerkt naar een nauwere intergemeentelijke samenwerking.

De werkgroep heeft tot op heden 5 vergaderingen gehouden:

- 17 februari 2009
- 24 maart 2009
- 16 juni 2009
- 13 oktober 2009
- 13 november 2009

In de loop van het proces werd door de vervolgwerkgroep een verdere bevraging van de gemeenten georganiseerd. Daarbij werd gepeild naar hun concrete wil tot meer samenwerking:

- middels een praktische enquête, bij de leden van CBS en secretaris en ontvanger
- gevolgd door een bezoek aan en een kort debat met de diverse colleges²

¹ Zie onderaan dit rapport pagina 13 e.v.

² Bezocht: Evergem, Kaprijke, Knesselare, Maldegem, Waarschoot, Lovendegem, Zomergem, St Laureins, Aalter
Niet bezocht: Eeklo, Assenede, Nevele. De leden van CBS namen wel individueel deel aan de bevraging.

- op grond waarvan aanbevelingen met betrekking tot een mogelijke inhoud van intergemeentelijke samenwerking³ werden geformuleerd.

Uit de bevraging bij de 12 Meetjeslandse gemeenten bleek o.m. het volgende:

- losse samenwerkingsvormen verdienen de voorkeur (concrete zaken)
- mandatarissen staan meer dan ambtenaren open voor samenwerking, vooral op vlak van ad hoc samenwerking, opleiding en uniformisering van het beleid
- kleinere gemeenten hebben meer nood aan samenwerking (vooral gemeenschappelijk personeel)
- grotere gemeenten zien meer samenwerking rond evenementen

Dit gaf aanleiding tot de formulering van enkele **aanbevelingen**:

- er moet een aanbod van diensten worden tot stand gebracht. Voorbeelden zijn: samenaankoop, het opbouwen van een virtuele stock (materiaal technische dienst, nadarhekkens, podia,...), gemeenschappelijke organisatie van evenementen, opleiding, uniformisering van beleid(sprocessen), samenvoegen van ICT-diensten, gezamenlijke uitbating van een containerpark
- intergemeentelijke samenwerking moet een duidelijk meetbare meerwaarde realiseren (werklast en financieel)
- er moeten geen nieuwe structuren worden tot stand gebracht, maar initiatieven moeten bij voorkeur door bestaande organisaties worden gerealiseerd
- het aanbod moet voldoende origineel zijn: voldoende vernieuwende diensten en geen zaken die gemeenten nu al zelf doen

Geopperd werd dat de intergemeentelijke samenwerking ook zou kunnen uitgebreid worden op het terrein van veiligheid (politie, brandweer), milieu (bijvoorbeeld problematiek zwerfvuil). Zo bestaat er al overleg tussen de politiezones; ook bijvoorbeeld IVM zou een rol kunnen spelen naar sensibilisering rond zwerfvuil. Bovendien bestaat vanuit de wetgever een groeiende keuze naar verplichte samenwerking op vlak van politie, beveiliging, brandweer... Deze schaal en structuur van samenwerking zou een uitgangspunt kunnen zijn voor de streekwerking.

4. Actiepunten en voorstellen van de vervolgwergroep Samen Sterk.

4.1. Intergemeentelijke samenwerking

4.1.1 Gebied

Het lijkt aanbevelenswaardig om als werkingsgebied uit te gaan van de 12 Meetjeslandse gemeenten⁴.

³ Masterproef Wieland De Meyer

⁴ Aalter, Assenede, Eeklo, Evergem, Kaprijke, Knesselare, Lovendegem, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins, Waarschoot en Zomergem.

Enerzijds bestaat een goede traditie (gewoonte) van samenwerking in het Meetjesland, dit vanuit een goed uitgebouwd netwerk, en anderzijds komt het gebied overeen als grootste gemene deler bekeken van uit de diverse regionale samenwerkingsverbanden. Tenslotte vertegenwoordigen de 12 gemeenten een nog beheersbare schaal en is de regio ondertussen als zeer herkenbaar op de kaart gezet.

Zelzate:

Zeër recent besliste de gemeente tot toetreding tot het Streekplatform+. Vanuit het Streekplatform+ wordt nu de procedure in gang gezet om deze toetreding te formaliseren, er wordt voorgesteld om de gemeente Zelzate mee te nemen in de gebiedsomschrijving en daarom gaan we voortaan uit van 13 Meetjeslandse gemeenten⁵.

4.1.2 Vorm⁶

Er wordt voorgesteld om te kiezen voor een geleidelijk en stapsgewijs proces en om te vertrekken vanuit de bestaande situatie van de VZW om op termijn te evolueren naar een nieuwe vorm, conform het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking.

Wat betreft timing en kalender wordt voorgesteld om de bestaande VZW te behouden tijdens de huidige gemeentelijke bestuursperiode. Bij aanvang van de nieuwe bestuursperiode⁷ kan de huidige structuur worden omgevormd indien de komende jaren blijkt dat de samenwerking tussen gemeenten nauwer en meer geoptimaliseerd kan worden

De werkgroep opteert dus voor een "driestappenmodel":

- voortzetting VZW in huidige vorm en werking tot 1 januari 2011 of 2014
- verder uitbouwen en optimaliseren van de intergemeentelijke samenwerking
- het realiseren van een aangepaste juridische vormgeving met ingang van de nieuwe bestuursperiode
- kortom 2 scenario's: omvorming 2010-2011 / 2013-2014

- 1 % De voortzetting van de huidige werking van de VZW Streekplatform +

De huidige werking van de VZW Streekplatform+ is gestoeld op 3 basispeilers, m.n. politieke onafhankelijkheid, gebiedsgericht, en sectoroverschrijdende (interdisciplinaire) werking.

Voor een goede streekwerking lijken deze uitgangspunten onontbeerlijk. Zij dienen ook in de toekomst als basis te dienen voor een integrale streekwerking.

Zie rapport Heene, pag 12 e.v.

⁵ Raadsbeslissing dd 27 oktober 2009

⁶ cf advies VVSG Decreet Intergemeentelijke samenwerking

⁷ 1 Januari 2013

Men kan argumenteren dat de huidige VZW juridisch “onder druk” staat.

Eerzijds kan men stellen dat intergemeentelijke samenwerking slechts kan gerealiseerd worden conform de bepalingen van het decreet intergemeentelijke samenwerking. Het nadeel is dat uitsluitend gemeenten (en provincies) kunnen participeren in de structuren die voorzien worden in het decreet intergemeentelijke samenwerking.

Anderzijds kan men stellen dat artikel 195⁸ van het Gemeentedecreet toelaat dat gemeenten participeren in verenigingen, stichtingen of vennootschappen, opgericht met een ‘sociaal oogmerk’ en voor zover deze niet belast worden met de verwezenlijking van taken van gemeentelijk belang.

Het blijft onzeker of ‘streekwerking’ georganiseerd onder de vorm van een VZW kan beantwoorden aan artikel 195 Gemeentedecreet. De VVSG kon hierover geen zekerheid verschaffen, maar lijkt het alleszins niet uit te sluiten. Anderen daarentegen gaan er van uit dat gemeentelijke participatie in een VZW weliswaar kan, maar dan enkel op lokale schaal (één gemeente); zodra meer gemeenten samenwerken, prevaleert het decreet intergemeentelijke samenwerking⁹

⁸ ART. 195.

§ 1. Zonder afbreuk te doen aan het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, kunnen de gemeenten verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen voorzover die verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk niet belast worden met de verwezenlijking van welbepaalde taken van gemeentelijk belang.

Onder dezelfde voorwaarden kunnen de gemeenten een andere vennootschap in de zin van het Wetboek Vennootschappen oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen indien deze vennootschap de realisatie van lokale PPS-projecten in de zin van het decreet betreffende publiek-private samenwerking als uitsluitende doelstelling heeft.

Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van de verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt.

Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad in kennis gesteld van dit geactualiseerd overzicht met een toelichting over alle wijzigingen dewelke zich sinds de vorige toelichting aan deze overzichtslijst hebben voorgedaan.

§ 2. Deze oprichting, deelname of vertegenwoordiging mag niet gepaard gaan met de overdracht of terbeschikkingstelling van gemeentelijk personeel of met de overdracht van gemeentelijke infrastructuur.

§ 3. Het is de gemeenten verboden om, rechtstreeks of onrechtstreeks, rechtspersonen die niet belast zijn met welbepaalde taken van gemeentelijk belang op te richten, erin deel te nemen of zich erin te laten vertegenwoordigen, tenzij die rechtspersonen voldoen aan de voorschriften van dit hoofdstuk of er voor die oprichting, deelname of vertegenwoordiging een andere decretale of wettelijke rechtsgrond bestaat

⁹ Wim Rasschaert (Laga / Deloitte)

Mogelijks wordt het decreet intergemeentelijke samenwerking in de toekomst gewijzigd, waardoor private organisaties vooralsnog zouden kunnen participeren in intergemeentelijke structuren. Het proces SAMEN STERK! wordt inmiddels best voortgezet en wacht deze onzekere decreetswijziging beter niet af.

- 2° Keuze van een rechtsvorm voorzien in het decreet op de intergemeentelijke samenwerking (DIS)

Het decreet op de intergemeentelijke samenwerking beschrijft verschillende samenwerkingsvormen, gaande van contractuele afspraken tussen gemeenten over soepele samenwerkingsvormen met rechtspersoonlijkheid tot de echt verdergaande structurele samenwerking tussen gemeenten. Doel van het decreet is het beter garanderen van transparantie en democratische opbouw (betere terugkoppeling en controle vanuit de gemeenten op samenwerkingsverbanden).

Toepassingsgebied

Het decreet bevat alle samenwerkingsverbanden van gemeenten waarvan het volledige ambtsgebied binnen de grenzen van het Vlaamse Gewest valt. Hierbij worden de samenwerkingsverbanden opgericht met het oog op de gemeenschappelijke behartiging van doelstellingen van **gemeentelijk** belang. Belangrijk uitgangspunt is vrijwilligheid: een gemeente beslist autonoom of ze aan het samenwerkingsverband wil participeren.

Het decreet intergemeentelijke samenwerking schuift 4 samenwerkingsvormen¹⁰ naar voor, van heel lichte en beperkte samenwerking tot verregaande sterke structuren:

- de interlokale vereniging
- de projectvereniging
- de dienstverlenende vereniging
- de opdrachthoudende vereniging

De oprichting van een vereniging vereist een voorafgaand studiejaar dat niet toegelaten wordt in een verkiezingsjaar. Dit proces zal dus in 2010 moeten worden voorbereid en formeel gevoerd in 2011, het daaropvolgend jaar 2012 is namelijk het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. Dit is het eerste scenario (2010-2011).

In het andere geval wordt gewacht tot na de komende gemeenteraadsverkiezingen (oktober 2012) en loopt het voorafgaande studiejaar in 2013 en wordt de nieuwe structuur formeel opgericht op 1/1/2014 (scenario 2013-2014).

- 3° De derde mogelijkheid : integratie van het huidige streekplatform+ met een bestaande intercommunale

In de formule van het decreet intergemeentelijke samenwerking kan gedacht worden zowel aan de oprichting van een nieuwe vereniging als toetreding tot een bestaande vereniging / intercommunale.

¹⁰ Voor een overzicht zie de bijlage - VWSG nota

Hoewel opgaan in een bestaande intercommunale een complex gegeven is (op vlak van maatschappelijk doel, personeel, financieel) biedt deze piste ook voordelen:

- financiële draagkracht en eigen 'economische' activiteit (inkomsten)
- alle voordelen verbonden aan juridische omgeving conform het decreet intergemeentelijke samenwerking (cfr. schema pagina 8), op vlak van bestuurskracht en besluitvaardigheid, legitimiteit, rechtszekerheid, gemeentelijke betrokkenheid.

- 4° Een vierde mogelijkheid? Een federatie van gemeenten...

Een laatste mogelijkheid bestaat uit de oprichting van een federatie van gemeenten. De wettelijke basis, de wet van 26 juli 1971, heeft in de praktijk enkel geleid tot de oprichting van de Brusselse agglomeratie.

Het is overigens de wetgever (vroeger federaal parlement of thans Vlaams parlement?) die de federatie opricht¹¹.

De gemeentelijke belangen worden verder waargenomen door de gemeente, maar dit samen – in een ruimtelijke dimensie – met de federatie van gemeenten.

De federatie bestaat ook uit een raad (samengesteld uit gemeentelijke mandatarissen) en een college, de voorzitter van dit uitvoerend college wordt door de raad uit zijn leden verkozen; zijn verkiezing wordt door de Koning bekrachtigd; de wet bepaalt zijn statuut.

De federatie beschikt enkel over de haar door de wet toegewezen bevoegdheden:

- technische coördinatie gemeentelijke activiteiten (vb. politie)
- specifieke bevoegdheden zoals huisvuil, brandweer, dringende geneeskundige hulpverlening
- een aantal door de gemeenten opgedragen bevoegdheden bij gekwalificeerde meerderheid (luchthaven, publieke markten, slachthuizen, parkings...)
- aanvullend opgedragen bevoegdheden

¹¹ ART. 165 Grondwet

§ 1. De wet richt agglomeraties en federaties van gemeenten op. Zij bepaalt hun organisatie en hun bevoegdheid en verzekert daarbij de toepassing van de beginselen vermeld in artikel 162.

Elke agglomeratie en elke federatie heeft een raad en een uitvoerend college.

De voorzitter van het uitvoerend college wordt door de raad uit zijn leden verkozen; zijn verkiezing wordt door de Koning bekrachtigd; de wet bepaalt zijn statuut.

De artikelen 159 en 190 zijn toepasselijk op de besluiten en verordeningen van de agglomeraties en van de federaties van gemeenten.

De grenzen van de agglomeraties en van de federaties van gemeenten kunnen niet worden veranderd of gecorrigeerd dan krachtens een wet.

§ 2. De wet richt het orgaan op waarin elke agglomeratie en de dichtstbij gelegen federaties van gemeenten, onder de voorwaarden en op de wijze die zij bepaalt, overleg plegen voor het onderzoek van de gemeenschappelijke problemen met technisch karakter die tot hun respectieve bevoegdheid behoren.

§ 3. Verscheidene federaties van gemeenten mogen zich met elkaar of met een of meer agglomeraties verstaan of zich verenigen, onder de voorwaarden en op de wijze door de wet te bepalen, om zaken die tot hun bevoegdheid behoren gemeenschappelijk te regelen en te beheren. Het is hun raden niet toegestaan samen te beraadslagen.

Gelet op de aard van de aan de federatie toegekende bevoegdheden lijkt deze mogelijkheid louter theoretisch en inmiddels achterhaald: politie, veiligheid, brandweer ... etc. werden ondertussen grondig wettelijk reglementair geregeld. Ook het vrijwillig karakter om samen te werken ligt niet voor de hand gezien de oprichting van bovenaf (wetgever).

Daarnaast zien we -voor de juridische vormgeving van de intergemeentelijke samenwerking- geen andere mogelijkheden. Verzelfstandigde agentschappen bijvoorbeeld kunnen nooit met andere gemeenten samen worden opgericht (cf. art 221 IVA, 232 AGB 245 EVA Gemeentedecreet).

- 5% Overzicht en besluit

Gelet op enerzijds de noodzakelijke en gewenste voortgang van het proces SAMEN STERK! en anderzijds de beperkingen opgelegd door het decreet intergemeentelijke samenwerking lijkt het aangewezen de streekwerking juridisch onder te brengen in een vorm conform het decreet op de intergemeentelijke samenwerking.

Daarbij stellen zich dan twee vragen:

- Welke rechtsvorm kiezen ?
- Hoe bouwen we het gewenste uitgangspunt van sectoroverschrijdende werking in, gezien niet-publieke organisaties niet kunnen participeren in een intergemeentelijk samenwerkingsverband dat conform is met het decreet intergemeentelijke samenwerking?

Om tot een goede keuze te komen worden hierna op een overzichtelijke wijze de mogelijke systemen opgesomd, met hun voor- en nadelen :

VZW	Nieuwe dienstverlenende Vereniging	Integratie met bestaande intercommunale	Federatie gemeenten
Behoud	Voorstudie 1 jaar	Opslorping	Complex / Wetgever
Rechtsonzeker	DIS	DIS	Erkenning
Gemengde participatie	Zuiver intercommunaal	Zuiver intercommunaal	Formeel bestuurs-niveau
Geen beslissingskracht	Geen???	Wel (opdrachthoudende. Vereniging)???	Autonomie
Zwakke bestuurskracht	Sterke bestuurskracht	Sterke bestuurskracht	Gezamenlijke uitoefening gemeentelijk belangen
Beperkt toezicht	Formeel toezicht	Formeel toezicht	
Uitgangspunten - breed samengesteld - Meetjesland - intersectoraal	Uitgangspunten - publiek politiek orgaan - gebied te bepalen - ontbreken van het middenveld	Uitgangspunten - publiek politiek orgaan - valt niet samen - ontbreken van het middenveld	Uitgangspunten - politiek - streekdekkend - ontbreken middenveld
Geen economische activiteit		Wel eigen economische activiteit	Geen economische activiteit
Arbeidsovereenkomstenrecht	Arbeidsovereenkomstenrecht Rechtspositieregeling	Arbeidsovereenkomstenrecht Rechtspositieregeling	Rechtspositieregeling
Vrijblijvend Afhankelijk	Lange termijn Solide Groter budget	Lange termijn Sterk Groter budget	
Informele samenwerking	Formeel legitiem	Formeel legitiem	Sterke legitimiteit

Niet onbelangrijk is de vaststelling dat het Vlaamse landschap van regionale werking zeer divers en breed is. Binnen de VSG werkgroep van regionale werking zetelen o.m. volgende geledingen:

- er bestaan 11 goedwerkende streekontwikkelingsintercommunales die verenigd zijn in Vlinter. Daarnaast zijn er op het **regionale (streek)niveau sterke organisaties** van lokale besturen ontstaan b.v. Westhoekoverleg (18 gemeenten), Streekplatform plus Meetjesland (12 gemeenten), IGO-Leuven (twintigtal gemeenten). Ook in andere streken (b.v. Kempen, Haspengouw, Pajottenland, Waasland, ...) bestaan er vormen van overleg en soms erg goed georganiseerde burgemeestersoverleggen. Vaak zijn deze ook ingebed in streekontwikkelingsintercommunales (d. Vlinter)
- daarnaast zijn er **vijftien RESOC's** opgericht in Vlaanderen (regionale sociaal-economische comités) waarin naast onze leden ook de werknemers- en werkgeversorganisaties zijn vertegenwoordigd (tripartite-overleg). Deze Resoc's maken streekpacten op die erg belangrijk zijn én voor de streken én voor de lokale besturen. Te vaak

zijn onze gemeenten daar te zwak invertegenwoordigd.

Na de analyse van de bovenstaande mogelijke juridische vormen is het – zeker op termijn- aangewezen om het samenwerkingsverband tussen de Meetjeslandse gemeenten af te stemmen op de regeling conform het decreet intergemeentelijke samenwerking.

In het licht hiervan is de dienstverlenende vereniging de meest aangewezen rechtsvorm.

De oprichting van een dienstverlenende vereniging (streekorganisatie):

- deze rechtsvorm kan meerdere doestellingen hebben en aldus een brede en meteen ook integrale streekopdracht waarnemen
- de aangesloten gemeenten zijn niet verplicht tot een overdracht van bevoegdheden
- ook de provincie kan als partner blijven participeren (max 20% kapitaal)
- een duidelijke participatie en betrokkenheid van de gemeenten in de werking (AV, Bestuur en Directie) wordt vastgelegd en voorzien
- deze rechtsvorm maakt de aanwerving van personeel mogelijk

Een projectvereniging is te beperkt in zijn actieterrein een behelst in principe de uitvoering van een (gemeenschappelijk) project, m.a.w. tijdelijk van aard. Ook een opdrachthoudende vereniging is al te zeer geënt op één duidelijke welbepaalde opdracht (exploitatie), en dit dan nog in naam en voor rekening van de gemeenten (bevoegdheidsoverdracht) die zich het recht ontzeggen ter zake zelf nog enige activiteit te ontplooien.

Opmerking : **intergemeentelijk samenwerken kan zonder overheidsopdracht**¹²

4.2. De regionale organisaties

Met het oog op een integrale aanpak van de streekwerking blijft de stem en aanwezigheid van de regionale organisaties cruciaal. Bij de oprichting van een dienstverlenende vereniging volgens de bepalingen van het decreet intergemeentelijke

¹² De oprichting van een intergemeentelijk samenwerkingsverband kan gebeuren zonder voorafgaandelijke raadpleging van de markt door de betrokken gemeenten. Dat blijkt uit een recente [uitspraak](#) van het Europees Hof. Gemeenten kunnen er voor blijven kiezen om dienstverlening samen te organiseren. Daarbij zijn ze niet verplicht voorafgaand een offerte-vraag te organiseren of bedrijven te betrekken. Het Europees Hof is namelijk van oordeel dat lokale besturen voor de uitoefening van hun taken de vrije keuze hebben tussen het zelf organiseren van de dienstverlening, dit samen doen met andere openbare besturen, dan wel de opdracht uit te besteden. Niets houdt lokale besturen daarbij tegen om haar taken uit te voeren met haareigen middelen, zonder verplicht te moeten zijn om externe lichamen die niet tot haar diensten behoren op te roepen. Dat ondermijnt volgens het Hof de Europese hoofddoelstellingen voor vrije marktwerking niet
Zaak C-480/06, 9 juni 2009 VVSG-contact is christof.delatter@vvsg.be

samenwerking rijst echter het probleem van de betrokkenheid van private (met name niet-gemeentelijke) organisaties.

4.2.1 – Betrokkenheid van de regionale organisaties bij de integrale streekwerking:

Private organisaties in de toekomst blijvend betrekken bij de integrale streekwerking kan via diverse wegen en mogelijkheden:

- private partners (vertegenwoordigers) kunnen aanwezig zijn als waarnemer in de organen van de dienstverlenende vereniging
- het structureel overleg tussen regionale organisaties kan meer geformaliseerd worden
– hetzij als VZW: middels omvorming van de huidige VZW naar een VZW met een opdracht beperkt tot gestructureerd coördinatorenoverleg,
– hetzij als interlokale vereniging: hierin kunnen gemeentelijke vertegenwoordigers zetelen naast private partners. Het bestuur van de interlokale vereniging wordt waargenomen door een beheerscomité met 1 vertegenwoordiger/deelnemer per organisatie, (bvb regio-coördinator of voorzitter) of een betrokken bestuurder, burgemeester of schepen.

Opmerking: Een nadeel is dat in deze piste een bijkomende structuur moet worden gecreëerd of in stand gehouden. Een voordeel is dat op die wijze een zeer concreet en direct overleg wordt geïnstalleerd tussen de publieke sector en het maatschappelijk middenveld. Aldus zal dan een periodiek overleg en communicatie vereist zijn tussen de dienstverlenende vereniging (streekorganisatie) en de VZW of interlokale vereniging.

4.2.2 – Een verbeterde organisatie en structuur voor de streekwerking

Een eerste stap bestaat erin uit te maken welke organisaties in het traject betrokken zijn ?

De volgende organisaties dienen op dit punt te worden aangesproken: Klad, Kringloopcentra, Wooncentrum, Regionaal Landschap, Burensportdienst, Regionaal Welzijnsoverleg, Sociale Verhuurkantoren, Regionale Jeugddienst, Toerisme, Comeet, Logo, Plattelandscentrum, Welzijnsband, Steunpunt Samenlevingsopbouw, Streekplatform+

Want, al deze organisaties werken op streekniveau (meer dan één gemeente, zij het niet alle op eenzelfde gebiedsomschrijving) en worden gesubsidieerd door de gemeenten.

Een volgende stap is de vraag hoe dit alles wordt aangepakt ?

Noodzakelijk wordt alleszins het overleg met en tussen de regionale organisaties.

Het luik van een verbeterde samenwerking dient uiteraard verder besproken te worden met de voormelde regionale organisaties zelf, vooreerst onderling, vervolgens in overleg met de gemeenten.

Dergelijke gesprekken kunnen op basis van vrijwilligheid worden gevoerd (bottom up), maar gekaderd worden binnen een pakket van te realiseren doelstellingen.

De werkgroep ziet o.m. volgende mogelijkheden op vlak van te realiseren doelstellingen :- een maximaal bedrag (Euro) per inwoner dat gemeenten bereid zijn te besteden aan streekwerking en aan de subsidiëring van de regionale organisaties (hetzij meer middelen, hetzij minder middelen, hetzij status-quo)

- ondersteuning en subsidiëring in 'streekenveloppe' of enveloppe per organisatie
- behoud van huidig personeelskader van 152 VTE of een besparing hierop
- vermindering van het aantal organisaties en bevorderen fusies mits financiële stimuli
- structureel organisatorisch kader optimaliseren (cf betere, rationelere inzet middelen)

Aldus zullen de regionale organisaties uitdrukkelijk worden uitgenodigd om concreet in te gaan op vragen naar een betere, rationelere inzet van middelen:

- het gezamenlijk uitbesteden van een aantal gemeenschappelijke steundiensten zoals administratie, boekhouding, sociaal secretariaat; dit zou door de gemeenten kunnen worden opgedragen aan de dienstverlenende vereniging (streekintercommunale).
- waar mogelijk zoeken naar een gezamenlijke huisvesting zodat de idee van streekhuis nog meer dan vandaag wordt nagestreefd en tevens het dagelijks informeel overleg tussen de organisaties wordt aangemoedigd
- een gezamenlijke communicatiebeleid

Aan de regionale organisaties zal uitdrukkelijk verzocht worden omtrent deze voormelde aangelegenheden na te denken en zelf voorstellen te doen binnen het genoemde en nog nader te bepalen doelstellingenkader. Een plan van aanpak waarvoor de regionale organisaties zich willen engageren dient voor te liggen tegen uiterlijk 30 september 2010.

Om het plan van aanpak uit te werken zal een werkgroep worden opgericht samengesteld uit voorzitters van de regionale organisaties en hun coördinatoren.

In verband met dit overleg en deze werkzaamheden kunnen ook de voornaamste aanbevelingen uit het rapport Heene in herinnering worden gebracht¹³:

¹³ Cf Rapport Heene pg 44

Met betrekking tot de relatie lokale besturen – organisaties heeft dit onderzoek geleid tot een aantal verbetering voorstellen, die snel kunnen worden geïmplementeerd:

- het opmaken van samenwerkingsovereenkomsten tussen de lokale besturen en de regionale organisaties.
- het verbeteren van de communicatie tussen de organisaties en de besturen:

5. De verdere ontwikkeling van het Streekplatform + Meetjesland.

Ofwel vertrekken we vanuit de huidige statutaire opdracht:

....Het Streekplatform+ Meetjesland stelt zich tot doel een fundamentele bijdrage te leveren in het bevorderen van de welvaart en het welzijn in het Meetjesland door het bewerken van consensus rond een integrale en duurzame ontwikkelingsvisie, het afstemmen van de beleidsvoering in de regio, het stimuleren van samenwerking tussen besturen en organisaties, het initiëren en uitvoeren van regionale initiatieven en projecten en het bewerken van de randvoorwaarden voor een succesvolle streekontwikkeling.

Ofwel vertrekken we van een meer afgelijnde opdracht, gericht op een verbeterde intergemeentelijke samenwerking.

Tevens kan bij de creatie van een vernieuwde structuur ook worden uitgegaan van een nieuwe naam:

- dit om een breuk met het verleden te genereren
- en meteen om de vernieuwde opdracht of missie beter naar buiten te brengen

Deze uiteindelijk te bepalen doelstelling wordt geconcretiseerd in een aantal opdrachten zoals (we noemen de belangrijkste opdrachten)

- onderzoek en visievorming in dossiers met 'integrale' impact op of voor de streek,
- aantrekken, managen en begeleiden van (Europese) subsidiëringmogelijkheden en ondersteuning investeringsdossiers,
- de uitbouw van een communicatiestrategie en –samenwerking voor de streek en verder uitdragen van het regiomerk,
- het aansturen van de uitvoering en opvolging van het plan 2020

Uiteindelijk zal het Streekplatform+ zelf de discussie dienen te voeren, in overleg met de gemeenten, welke precies haar nieuwe opdracht en missie moet zijn in de toekomst.

Ook op het niveau van de organisaties zelf zijn er mogelijkheden om de onderlinge relatie te optimaliseren of de transparantie te verhogen naar beleidsmakers en inwoners:

Vervolvoetnoot 12

- een versterkte communicatie (incl. visualisatie) van het model (sterke sectorale overlegtafels, Streekplatform+ als verbindende actor) en het gemeenschappelijk beleidskader (Meetjesland 2020) waarbinnen wordt gewerkt. Mensen zien op die manier de cohesie en kunnen het plaatje snappen.
- een vlotte onderlinge doorverwijzing, zodat 'klanten' gelijk welk arrangement ze binnen stappen, telkens terecht komen;
- een geïntensifieerd coördinatorenoverleg, waarbinnen verder gewerkt wordt aan concrete instrumenten van afstemming en blijvend gezocht wordt naar mogelijkheden om competentie en middelen te poolen.

Bijlagen bij tussentijds rapport:

- Studie Prof Aimé Heene
hierna (pag 17 e.v.) worden de voornaamste bevindingen hemomen, met name budget, personeelskost, financiering regionale organisaties
- Voorlopige conclusies november 2008
Verslagen werkvergaderingen 17/2/2009 en 24/3/2009
- Bevraging: enquêteformulier
- Masterproef Wieland de Meyer
- Advies VVSG om trent decreet intergemeentelijke samenwerking

Personeelsformatie Regionale organisaties

Regionaal arrangement	Personeelsuitgaven	Totaal budget	% van totaal budget	Aantal personeelsleden	Aantal VTE	Contract onbepaalde duur	Contract bepaalde duur
COMEET-Erfgoedcel	€ 223.000,00	€ 450.000,00	49,56	5	5	4	
Hulpverleningszone Meetjesland brandweer	€ 0,00	€ 0,00	0	0	0	0	
IVM	€ 2.378.283,00	€ 19.433.636,00	12,24	43	38,7	43	
Klad	€ 85.681,00	€ 139.723,58	61,32	1	1	1	
Kringloopcentrum Meetjesland	€ 554.121,55	€ 894.647,00	61,94	32	29,5	32	
Leader Meetjesland, Leie en Schelde	€ 70.000,00	€ 716.242,86	9,77	2	1,33	2	
LOGO Meetjesland	€ 95.648,58	€ 122.700,00	77,95	2	1,5	2	
Meetjeslandse Bouwmaatschappij	€ 710.215,00	€ 5.525.074,00	12,85	15	14	15	
Meetjeslandse Burensportdienst	€ 0,00	€ 0,00	0	0	0	0	
MEVOC	€ 0,00	€ 0,00	0	0	0	0	
Plattelandscentrum Meetjesland	€ 179.890,00	€ 294.885,81	61,00	6	5,3	5	
Regionaal Landschap Meetjesland	€ 228.167,00	€ 498.564,00	45,76	7	6,5	4	
Regionaal Welzijnsoverleg Meetjesland	€ 28.366,00	€ 70.359,00	40,32	1	0,6	1	
Regionale Jeugdendienst	€ 42.817,23	€ 60.069,20	71,28	1	1	1	
RESOC/SERR Meetjesland, Leie en Schelde	€ 116.704,64	€ 225.500,00	51,75	6	5,25	6	
SIT Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	0	0	0	0	
SIT Zomergem	€ 0,00	€ 0,00	0	0	0	0	
Sociaal Verhuurkantoor Meetjesland	€ 199.864,00	€ 257.601,59	77,59	8	7	4	
Spoorlijncomité Gent-Eeklo	€ 8.000,00	€ 11.000,00	72,73	0	0	0	
Steunpunt Opbouwwerk Meetjesland	€ 215.847,00	€ 355.298,00	60,75	5	4	2	
Streekplatform+ Meetjesland	€ 201.006,00	€ 353.199,00	56,91	6	5,3	4	
Toerisme Meetjesland	€ 76.000,79	€ 148.636,51	51,13	3	2,5	3	
Veneco	€ 482.320,22	€ 2.744.366,00	17,57	7	6,5	7	
Watering De Burggravenstroom	€ 180.000,00	€ 568.753,65	31,65	6	5,2	6	
Waterschap Brugse Polders Oost	Ondersteuning door de provincie			1	0,2	1	
Waterschap Burggravenstroom	Ondersteuning door de provincie			1	0,2	1	
Welzijnsband Meetjesland	€ 172.651,00	€ 174.308,00	99,05	4	4	4	
Wooncentrum Meetjesland	€ 211.481,00	€ 266.785,00	79,27	10	7	10	
Zorgregio politie Meetjesland - Evergem	€ 0,00	€ 0,00	0	0	0	0	
Totaal				172	151,58	158	
Gemiddelde			52,50	7,48	6,59	6,87	
Opmerking bij Veneco: 482.320,22 (personeel), 667.522,41 (diensten en diversen), 1.594.523,34 (aankopen).							

Regionaal arrangement	Directie-Staf	Administratief	Uitvoerend
COMEET-Erfgoedcel	1	1	3
Hulpverleningszone Meetjesland brandweer	0	0	0
IVM	5	5	33
Klad	1	0	0
Kringloopcentrum Meetjesland	6	1	25
Leader Meetjesland, Leie en Schelde	1	1	0
LOGO Meetjesland	1	1	0
Meetjeslandse Bouwmaatschappij	1	7	7
Meetjeslandse Burensportdienst	0	0	0
MEVOC	0	0	0
Plattelandscentrum Meetjesland	3,5	1,5	1
Regionaal Landschap Meetjesland	4	1	2
Regionaal Welzijnsoverleg Meetjesland	1	0	0
Regionale Jeugddienst	1	0	0
RESOC/SERR Meetjesland, Leie en Schelde	5	1	0
SIT Meetjesland	0	0	0
SIT Zomergem	0	0	0
Sociaal Verhuurkantoor Meetjesland	1	2	5
Spoorlijncomité Gent-Eeklo	0	0	0
Steunpunt Opbouwwerk Meetjesland	1	4	0
Streekplatform+ Meetjesland	3	3	0
Toerisme Meetjesland	0	2	1
Veneco	1	3	3
Watering De Burggravenstroom	1	1	4
Waterschap Brugse polders Oost	1	0	0
Waterschap Burggravenstroom	1	0	0
Welzijnsband Meetjesland	4	0	0
Wooncentrum Meetjesland	1	9	0
Zorgregio politie Meetjesland - Evergem	0	0	0
Totaal	44,5	43,5	84
Procentueel aandeel in totaal personeel	25,9%	25,3%	48,8%
Gemiddelde	2,02	1,98	3,82

Financiering

→ Welke financiering kregen de regionale arrangementen van de verschillende overheden en/of private partijen? (2007)

Regionaal arrangement	EU	Federale Overheid	Vlaamse Overheid	Provincie	Gemeenten en OCMW's	Private sector	Overige inkomsten	Totaal	
COMEET-Erfgoedcel	€ 0,00	€ 0,00	€ 319.000,00	€ 68.000,00	€ 19.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 426.000,00	ca. 450.000 in totaal
Hulpverleningszone Meetjesland brandweer	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 2.700,00	€ 2.700,00	
IVM	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 10.000.000,00	€ 19.000.000,00	€ 0,00	€ 29.000.000,00	Algeronde cijfers
Klad	€ 0,00	€ 0,00	€ 50.000,00	€ 10.000,00	€ 40.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 100.000,00	
Kringloopcentrum Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 327.730,16	€ 2.100,85	€ 35.174,32	€ 0,00	€ 508.775,54	€ 873.780,81	
Leader Meetjesland, Leie en Schelde	€ 214.872,85	€ 0,00	€ 250.685,00	€ 250.685,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 716.242,85	
LOGO Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 10.677,91	€ 0,00	€ 12.729,75	€ 0,00	€ 0,00	€ 23.407,66	
Meetjeslandse Bouwmaatschappij	€ 0,00	€ 0,00	€ 1.763.083,48	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 1.763.083,48	Subs. Vergeving/subs. Bouw/ subs. Renovatie
Meetjeslandse Burensportdienst	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 7.981,00	€ 2.750,00	€ 0,00	€ 3.944,00	€ 14.675,00	
MEVOC	€ 4.585,02	€ 0,00	€ 51.719,29	€ 0,00	€ 0,00	€ 1.085,99	€ 0,00	€ 57.370,30	
Platelandscentrum Meetjesland	€ 32.421,00	€ 0,00	€ 95.908,49	€ 90.375,00	€ 3.000,00	€ 0,00	€ 73.181,32	€ 294.885,81	
Regionaal Landschap Meetjesland	€ 19.741,00	€ 0,00	€ 255.157,00	€ 119.874,00	€ 23.690,00	€ 0,00	€ 52.223,00	€ 470.685,00	
Regionaal Welzijnsoverleg Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 13.700,00	€ 52.340,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.969,00	€ 69.909,00	
Regionale Jeugdinst	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.000,00	€ 30.000,00	€ 0,00	€ 2.917,22	€ 57.917,22	
RESOC/SERR Meetjesland, Leie en Schelde	€ 0,00	€ 0,00	€ 232.670,00	€ 37.500,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.000,00	€ 295.170,00	
SIT Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 5.400,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 5.400,00	Deze 5400€ is een trekkingrecht van de vzw Orosit voor de lokale werking van PTM.
SIT Zomergem	€ 0,00	€ 0,00	€ 4.500,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 4.500,00	Deze 4500€ is een trekkingrecht van de vzw Orosit voor de lokale werking van Zomergem.
Sociaal Verhuurkantoor Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 147.021,72	€ 7.500,00	€ 21.528,52	€ 0,00	€ 81.551,35	€ 257.601,59	Opm. bij 'overige inkomsten': 1343,49 + 80207,86 = 81551,35 (vb. VDAB, sociale maribel)
Spoorlijncomité Gent-Eeklo	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 11.000,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 11.000,00	
Steunpunt Opbouwwerk Meetjesland	€ 16.928,00	€ 0,00	€ 148.193,00	€ 8.775,00	€ 50.241,00	€ 7.029,00	€ 79.671,00	€ 310.837,00	
Streekplatform Meetjesland	€ 64.400,00	€ 0,00	€ 79.877,00	€ 25.437,00	€ 114.019,00	€ 45.672,00	€ 24.198,00	€ 363.603,00	
Toerisme Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 39.009,29	€ 46.562,00	€ 46.562,00	€ 0,00	€ 16.503,22	€ 148.636,51	
Venece	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 600.000,00	€ 600.000,00	Verkoop gronden
Watering De Buggenvenstroom	€ 0,00	€ 0,00	€ 40.000,00	€ 53.000,00	€ 85.000,00	€ 0,00	€ 457.000,00	€ 635.000,00	
Waterschap Brugse Polders Oost	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
Waterschap Buggenvenstroom	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	Geen eigen budget, uitgaven worden besproken/verzekend tussen partners
Welzijnsband Meetjesland	€ 0,00	€ 25.362,11	€ 0,00	€ 0,00	€ 147.288,89	€ 0,00	€ 0,00	€ 172.651,00	
Wooncentrum Meetjesland	€ 0,00	€ 0,00	€ 111.120,00	€ 12.500,00	€ 124.847,00	€ 7.000,00	€ 13.945,00	€ 269.412,00	
Zangregio politie Meetjesland - Evergem	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	
Totaal inclusief IVM (absolute cijfers)	€ 352.927,87	€ 25.362,11	€ 3.945.452,28	€ 848.629,85	€ 10.755.838,48	€ 10.060.786,99	€ 1.945.478,65	€ 27.934.468,23	
Totaal inclusief IVM (percentage)	1,3%	0,1%	14,1%	3,0%	38,5%	36,0%	7,0%	100,0%	
Totaal exclusief IVM (absolute cijfers)	€ 352.927,87	€ 25.362,11	€ 3.945.452,28	€ 848.629,85	€ 755.838,48	€ 60.786,99	€ 1.945.478,65	€ 7.934.468,23	
Totaal exclusief IVM (percentage)	4,4%	0,3%	49,7%	10,7%	9,5%	0,8%	24,5%	100,0%	

Samenvatting aanbevelingen regionale organisaties:

1. Meerwaarde regionale organisaties en intergemeentelijke werking

In verhouding tot de investering van de lokale besturen, wordt er een belangrijke meerwaarde gerealiseerd door de regionale organisaties. Bedenk dat er via de organisaties heel wat additionele financiële middelen en knowhow naar de regio worden gebracht.

Om de meerwaarde op het niveau van elk individueel arrangement beter te kunnen duiden en evalueren, adviseren wij de opmaak van samenwerkingsovereenkomsten tussen de regionale organisaties en de lokale besturen. Zo'n overeenkomsten spelen bovendien in op de toenemende vraag naar maatwerk.

2. Communicatie tussen besturen en organisaties

De regionale organisaties moeten nog meer aandacht besteden aan communicatie (formeel en informeel). Doet men dit niet, groeit er quasi onvermijdelijk een afstand tussen bestuur en arrangement, met vragen naar meerwaarde tot gevolg.

Anderzijds moeten de lokale besturen hun eigen intergemeentelijke structuren voeden en aansturen. De terugkoppeling van de gemandateerden naar de rest van het bestuur is geen vrijblijvende zaak, maar dient maximaal ingebed te worden in een beheers- of samenwerkingsovereenkomst en in de nieuwe gemeentelijke management- en monitoringinstrumenten (strategische meerjarenplanning, interne controlesysteem).

3. Beter inzicht in regionale werking

Om te zorgen dat inwoners en beleidsmakers niet verdwalen in het regionale labyrint, is het belangrijk dat ze door middel van een bevattelijk beeld het bos leren zien en dat ze anderzijds via verschillende kanalen doorverwezen worden naar de juiste dienstverlener:

- *via de lokale besturen, wat een goede interne communicatie veronderstelt tussen de gemandateerden en de rest van het bestuur (terugkoppeling);*
- *via de organisaties, wat veronderstelt dat ze voldoende kennis hebben van elkaars werking (virtueel huis van de regio: het maakt niet uit langs waar je binnenkomt, je wordt geholpen);*
- *via een centrale vindplaats (www.meetjesand.be) waar ze informatie vinden over de respectieve dienstverlening van de organisaties.*

Het is belangrijk dat lokale besturen meer vaardigheden ontwikkelen en aantrekken om binnen een complexe netwerkcontext te functioneren.

Op dat vlak stellen we vorming voor rond interactieve beleidsvoering (netwerksturing) en de uitdagingen die dat inhoudt voor de lokale besturen op vlak van organisatie en personeel.

4. Financiële last

Groeperen van de jaarlijkse subsidieaanvraag vanuit de regionale organisaties naar de lokale besturen.

Een half glas water is leeg of vol, afhankelijk hoe men er naar kijkt. Als de lokale besturen de intergemeentelijke samenwerking beschouwen als een 'kost', zal de regionale samenwerking onvermijdelijk het slachtoffer worden van noodzakelijke besparingen. Deze invalshoek biedt weinig perspectief. Indien de besturen anderzijds focussen op de opbrengsten van de regionale samenwerking, dan komt men tot de tegengestelde conclusie dat een verhoogde samenwerking de oplossing kan zijn voor besturen die op zoek zijn naar meer financiële ademruimte. Vanuit dit denken in opbrengsten, moeten de besturen de komende jaren zelf het roer in handen nemen (niet de financiële vragen van de organisaties afwachten), de mogelijkheden van de bestaande organisaties verder uitputten en nieuwe samenwerkingsvormen verkennen (gespecialiseerde ambtenaren delen, etc.). Vanzelfsprekend zal ook aan de kant van de organisaties werk zijn om in een kritischer en meer professionele relatie tot de lokale besturen de verwachtingen in te lossen.

5. Vergaderlast

Om de overbevraging van mandatarissen in de hand te houden, stellen we volgende maatregelen voor:

- ***beperken van het aantal bijeenkomsten;***
- ***inzetten op andere sturingsmechanismen (samenwerkingsovereenkomst);***
- ***een betere taakverdeling binnen de besturen.***

6. Onderlinge afstemming

Versterken en duidelijke communicatie van het integraal model waarbinnen het Meetjesland werkt: sterke sectorale overlegtafels, verbonden door het Streekplatform+ Meetjesland als onafhankelijke serverstructuur.

Een geïntensifieerd coördinatorenoverleg, waarbinnen verder gewerkt wordt aan concrete instrumenten van afstemming.

7. Betere inzet tijd en middelen

De voorbije jaren werden reeds kleine en grote stappen gezet m.b.t. het delen van materiaal, externe diensten, huisvesting en personeel. De mogelijkheden zijn zeker nog niet uitgeput.

Het is wenselijk dat de organisaties in de toekomst systematisch de mogelijke synergie bekijken met de collega-organisaties vooraleer te beslissen over aankoop van materiaal, het werven van personeel of het herbekijken van hun huisvesting.

8. Samensmelting en schaalvoordeel

Vanuit efficiëntieoverwegingen en om meer slagkracht te behalen met de intergemeentelijke samenwerking, is er aanleiding om de oprichting van een grotere dienstverlenende vereniging voor het Meetjesland te overwegen.

Deze vereniging kan een aantal bestaande projectverenigingen integreren, maar kan tevens als vehikel dienen voor de verdere uitbouw van de intergemeentelijke samenwerking, die hoe dan ook op de gemeenten afkomt.

De haalbaarheid van dit voorstel dient zowel intern bij de organisaties, als extern bij de toezichthoudende overheid verder onderzocht te worden.